

ESQUERRÀ

De la clandestinitat al compromís nacional

LLUIS SOLA I DACHS
El seu avi era l'arquitecte modernista Antoni M. Nin, el polític Andreu Nin era cosí segon seu i encara el músic Joaquim Nin i la seva filla Anaïs també li són parents. Creu, doncs, molt natural que, amb tant de Nin, sortís, finalment, un ninotaire que, a més, és esquerrà, tant físicament com políticament, i que, segons confessió pròpia, ha resultat una mena de caricatura-compendi de tota la família perquè participa en certa manera de les diverses aficions dels seus avantpassats.

Lluís de Nin, que ha nascut a Barcelona el 21 de juliol de 1945, va estudiar a l'Estudi Tàrraga i al Cercle Artístic de Sant Lluç, i va començar il·lustrant alguns contes a **Tele/estel** mentre feia caricatures dels clients d'un restaurant i pintava decorats de teatre. Tot això ho alternava amb la cançó, i no ho devia pas fer malament perquè va guanyar un premi de cançó unilver-

sitària. Arribat a aquest punt, però, s'ho repensa, s'encongeix i torna a canviar la guitarra pels pinzells. A finals de la dècada dels 60 s'integra en el grup «**Plàstica Popular**», on realment comença a fer de ninotaire, sobretot en dibuixos d'agitació i de resistència, destinats a premsa clandestina com **Treball**, **Mundo Obrero** i publicacions de l'Assemblea de Catalunya. Aquí comença a signar «**El Zurdo**», a causa de la seva inclinació física. El 1972 fa un dels primers còmics clandestins (**Història de Vilanota**) i el 1973 col·labora a **Luchas Obreras**.

La seva professió al marge del dibuix, fa que hagi de viatjar sovint a París i allà coneix Andrés Vázquez de Sola, dibuixant andalús exiliat que col·labora a **Le Canard Enchaîné** i, a través d'ell, fa amistat amb altres dibuixants que també l'hauran d'influir, com el txec Pino Zac i el francès Moissan; però és de Vázquez, famós pels seus acu-

Autocaricatura

La «Norma»

dits i caricatures antifranquistes, de qui aprèn sobretot la professionalitat i la rigorositat. El 1975 participa a **Mundo Obrero**, quan aquesta revista fluctua entre la clandestinitat permissiva i la legalitat incontrolada, però és a partir de la mort de Franco que pren absoluta consciència de la seva catalanitat, passa a signar «**Esquerrà**» i es vincula gràficament a les campanyes dels diferents grups de l'esquerra nacionalista.

El 1981 participa, juntament amb Perich i altres sis dibuixants estrangers, en un dossier antilsoviètic preparat a París per Arthur London i, a l'octubre del mateix any, comença a dibuixar cada setmana a **Canigó** una pàgina sencera, que titula «**Petant la xerrada**» i que ha de durar fins a la desaparició del setmanari. Finalment, el 1982, popularitza la seva signatura fent la campanya de la «**Norma**» per encàrrec de la Generalitat.